

Elsäkerhetsverkets föreskrifter och allmänna råd om elin installationsarbete

beslutade den 24 mars 2017.

Elsäkerhetsverket meddelar följande föreskrifter med stöd av 35 §
elsäkerhetsförordningen (2017:218).

1 kap. Allmänna bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller vissa undantag från krav vid utförande av
elin installationsarbeten som finns i elsäkerhetslagen samt allmänna råd till 4 §
elsäkerhetslagen.

Definitioner och förkortningar

2 § De definitioner och förkortningar som används i elsäkerhetslagen och
elsäkerhetsförordningen ska ha samma betydelse i dessa föreskrifter.

I dessa föreskrifter avses med

<i>elsäkerhetslagen</i>	elsäkerhetslag (2016:732) eller författning som trätt i dess ställe,
<i>elsäkerhetsförordningen</i>	elsäkerhetsförordning (2017:218) eller författning som trätt i dess ställe,
<i>ELSÄK-FS 2008:1</i>	Elsäkerhetsverkets föreskrifter och allmänna råd (2008:1) om hur elektriska starkströmsanläggningar ska vara utförda eller författning som trätt i dess ställe,
<i>anslutningsdon</i>	ett don som omfattar olika slag av uttag, intag, skarvdon och liknande, samt
<i>elkopplare</i>	en apparat som är konstruerad för att bryta och sluta strömmen i en eller flera strömkretsar.

2 kap. Elinstallationsarbete

1 § Krav vid utförande av elinstallationsarbete finns 23-27 §§ elsäkerhetslagen.

Definitionen av elinstallationsarbete finns i 4 § elsäkerhetslagen.

Allmänt råd till 4 § elsäkerhetslagen

Utförande av starkströmsanläggning

Att *utföra* en elektrisk starkströmsanläggning innebär följande.

- Elsäkerhetsegenskaperna i den starkströmsanläggning som är under uppförande fastställs, genom att
 - elektrisk materiel installeras, eller
 - främmande ledande delar ansluts till starkströmsanläggningen i syfte att starkströmsanläggningen ska ge betryggande säkerhet mot personskada och sakskada.

Med elektrisk materiel avses produkter och komponenter som avses ingå i en elektrisk starkströmsanläggning och som leder ström eller förbrukar elektrisk energi, inklusive de komponenter som ger skydd enligt tillämpliga bestämmelser i 3 kapitlet ELSÄK-FS 2008:1.

Elektrisk utrustning, i form av elektrisk materiel, som fast installeras utgör del av starkströmsanläggningen efter installation. Elektrisk utrustning som enbart förbrukar elektrisk energi, t.ex. ljusarmaturer och hushållsmaskiner, är dock inte del av starkströmsanläggningen efter fast anslutning. När det gäller sådan elektrisk utrustning är det alltså bara den fasta anslutningen och losskopplingen som utgör elinstallationsarbete.

Det är elinstallationsarbete att fast ansluta eller att koppla loss elektrisk utrustning oavsett om det görs med verktyg eller med snabbkopplingsdon.

Det är elinstallationsarbete att byta ut elektrisk utrustning (materiel) som är fast installerad.

Det är elinstallationsarbete att spänningsutjämna och att skyddsutjämna.

Det är enbart den del av den elektriska utrustningen som enbart förbrukar elektrisk energi som inte utgör en del av starkströmsanläggningen efter anslutning.

Det är inte elinstallationsarbete att reparera maskiner, belysningsarmaturer och hushållsapparater som inte är del av anläggningen även om dessa är fast anslutna då reparationen sker.

Ändring och reparation av starkströmsanläggning

Vid ändring och reparation är utgångspunkten en befintlig starkströmsanläggning. Sådant arbete som innebär utförande enligt ovan är ändring och reparation om arbetet avser befintliga anläggningsdelar.

Fast anslutning och losskoppling av elektrisk utrustning som förbrukar elektrisk energi

Att fast ansluta och koppla loss elektrisk utrustning som förbrukar elektrisk energi innebär att man utan att utföra, ändra eller reparera en

starkströmsanläggning ansluter eller kopplar loss elektrisk utrustning som förbrukar elektrisk energi till en starkströmsanläggning.

ELSÄK-FS
2017:2

Det är inte att anse som en fast anslutning i de fall stickpropp och uttag avsedda för allmänbruk används för anslutningen för att användaren själv ska kunna koppla elektrisk utrustning till det fasta nätet, eftersom sådan anslutning inte är ”fast”.

3 kap. Undantag från kraven i elsäkerhetslagen

Undantag för vissa typer av elinstallationsarbete

1 § Följande elinstallationsarbeten omfattas inte av 23-25 och 27 §§ elsäkerhetslagen under förutsättning att elinstallationsarbetet inte utförs i potentiellt explosiva miljöer.

- 1 Att byta ut en elkopplare för högst 16 ampere, 400 volt som är placerad i en egen kapsling eller dosa.
- 2 Att byta ut ett anslutningsdon för högst 16 ampere, 400 volt som är placerad i en egen kapsling eller dosa.
- 3 Att byta ut en ljusarmatur i torrt icke brandfarligt utrymmen inne i bostäder.
- 4 Att utföra, ändra eller reparera en starkströmsanläggning som ingår i en skyddsklenspänningskrets med nominell spänning om högst 50 volt med effekt om högst 200 voltampere och ström begränsad av säkring på högst 10 ampere eller med annat överströmsskydd med motsvarande skyddsverkan.
- 5 Att förlägga en värmekabel eller värmefolie för skyddsklenspänning med nominell spänning om högst 50 volt.
- 6 Att fast anslutna eller koppla loss elektrisk utrustning i ett laboratorium, provrum eller liknande där utrustningen används för utbildning, provning, försöksverksamhet eller kontroll.

Undantag för elinstallationsarbete under utbildning

2 § Elinstallationsarbete som genomförs i utbildningssyfte inom ramen för utbildning eller praktik omfattas inte av 23-25 och 27 §§ elsäkerhetslagen under förutsättning att den del av starkströmsanläggningen som arbetet avser inte är till för att användas annat än tillfälligt i utbildningssyfte.

Undantag vid viss myndighetsutövning

3 § Följande elinstallationsarbeten omfattas inte av 23-25 och 27 §§ elsäkerhetslagen.

- 1 Räddningsledare, medverkande personal, nämnd eller myndighet när de agerar enligt 6 kap. 2 § lagen om skydd mot olyckor (2003:778).
- 2 Polismyndigheten när de agerar enligt 6 kap. 3 § lagen om skydd mot olyckor (2003:778).
- 3 Myndighet med tillstånd att använda sådan hemlig övervakning som avses i 27 kap. 18-25 a §§ rättegångsbalken (1942:740) när det gäller de elinstallationsarbeten som krävs för att kunna använda sådana hemliga tvångsmedel som tillståndet omfattar.
- 4 Försvarsmakten när de bedriver verksamhet som avses i följande bestämmelser.
 - 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
 - lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap,
 - förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap,
 - stödförordning till exempel vid stöd till polisen eller räddningstjänsten/tullen, kommunen vid hastigt uppkomna situationer som inte omfattas om lagen om skydd mot olyckor,
 - 4-5 §§ skyddslagen (2010:305),
 - förordningen (2006:344) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terroristbekämpning, och
 - förordningen (1982:756) om Försvarsmaktens ingripanden vid kränkningar av Sveriges territorium under fred och neutralitet, m.m. (IKFN-förordning).

Dispens

4 § Elsäkerhetsverkets möjlighet att ge dispens från kraven i 23-27 §§ elsäkerhetslagen finns i 38 § elsäkerhetsförordningen.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder ikraft den 1 juli 2017.

ELISABET FALEMO

Peter Lindberg